

De achterkant van het windevangelie

Martin Heijnsbroek
zaterdag 19 maart 2016

Windenergie is niet zo schoon als we denken.

Wie is er niet voor meer duurzame energie, minder uitstoot van giftige gassen en de wereld behoeden voor de continu stijgende zeespiegel? De meeste van mijn vrienden wel, en zij omarmen ook de belofte van windenergie. 'Het is wel een beetje zonde van het uitzicht, maar je moet er wat voor over hebben om een duurzame wereld te bouwen'.

Wat mij opvalt, is hoe oppervlakkig en religieus zo'n gesprek dan verloopt. Alsof ik naar het groene evangelie mag luisteren, waarin we ons moeten inzetten voor duurzaamheid en vergeving vragen voor onze CO₂-zonden. Ik denk dat we wat kritischer moeten kijken naar wat dit evangelie ons opdraagt, ook als het gaat over de aanleg van windparken. Maar net als in de kerk worden vragen over de onderliggende data en analyses meestal niet gewaardeerd.

Ik vraag me bijvoorbeeld af of die subsidies op windparken van zo'n € 30 mrd het echt waard zijn. Zelfs als je de windparken verder uitbreidt, blijven ze een relatief klein puzzelstukje in de reductie van onze CO₂-uitstoot. Bij de huidige ambities tot 2023 bedraagt windenergie 3%. Theoretisch zou je dit kunnen oprekken tot 25% als je heel Nederland vol zet met molens. Een grote stap, maar het komt niet in de buurt van de Nederlandse ambitie om de broeikassen met 90% terug te dringen per 2050.

In Duitsland zien we nu al dat de pieken van zon- en windenergie serieuze problemen geven op het netwerk. Een grote kolencentrale kun je niet even uitzetten, dus als de zon schijnt en het hard waait, dreigt serieuze overbelasting van het netwerk, moeten gascentrales uitgezet en wordt de elektriciteit agressief gedumpt. Dit leidt tot negatieve prijzen en verliezen voor stroomproducenten.

Het eigenaardigste van het investeren in wind is dat we in een systeem zitten waar er netto geen extra CO₂ bespaard wordt. In Europa stellen we elk jaar namelijk de hoeveelheid CO₂-uitstoot vast, via zogenaamde emissierechten. Als Nederland meer CO₂ bespaart, dan komen er elders extra emissierechten op de markt, die een ander land kan opkopen tegen een lage prijs. En daardoor mogen straks bijvoorbeeld de Poolse bruinkoolcentrales onze duur bespaarde CO₂ extra uitstoten.

Zijn er dan betere alternatieven? Jawel. Per direct onze gascentrales aanzetten, extra CO₂-emissierechten opkopen en die dan niet gebruiken. Maar net zo belangrijk: investeren in nieuwe technologie. Door in te zetten op structurele oplossingen voor de lange termijn, zoals kernfusie, kernsplitsing van thorium of de droom van efficiënte elektriciteitsopslag.

En in de tussentijd natuurlijk investeren in dijken en watermanagement, in Nederland en in Bangladesh. Want die zeespiegel, die stijgt al 150 jaar lineair. En dat gaan we niet veranderen, met of zonder windparken.

*CO2-uitstoot dring je ook terug door extra
emissierechten op te kopen en weg te gooien*

*Jan Fred
van Wijnen,
chef Morgen*

*Nog beter voor CO2-reductie: parkeer-
vergunningen opkopen en weggooien*

*Martin
Heijnsbroek*